

Πανεπιστήμιο Κρήτης

Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών - Επιστήμες της Αγωγής

Παιδαγωγική & Διδακτική Πράξη

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

«Επιστήμες της Αγωγής: Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης»

Μάθημα: Μοντέλα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών

Διδάσκων: Δρ. Οικονομίδης Βασίλειος

Φοιτήτρια: Φρατζέσκου Δανάη

2ο ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ

Τίτλος εργασίας:

«Η Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών ως παράγοντας επαγγελματικής ανάπτυξης και βελτίωσης του εκπαιδευτικού έργου: ερευνητική προσέγγιση»

Τι έχει ολοκληρωθεί μέχρι σήμερα

- ✓ Η Εισαγωγή
- ✓ Το Θεωρητικό Υπόβαθρο- Ανασκόπηση Βιβλιογραφίας
- ✓ Διατυπώθηκαν σκοπός – στόχοι – ερευνητικά ερωτήματα
- ✓ Δημιουργήθηκε το ερωτηματολόγιο
- ✓ Ολοκληρώθηκε το Κεφάλαιο 2ο: «Μεθοδολογία Έρευνας»
- ✓ Διατυπώθηκε αναλυτικά η αναγκαιότητα της έρευνας, ο σκοπός, οι στόχοι και τα ερευνητικά ερωτήματα (2.1)
- ✓ Επιλέχθηκε και τεκμηριώθηκε ο ποσοτικός, συγχρονικός σχεδιασμός της έρευνας (2.2)
- ✓ Καθορίστηκε το δείγμα: 100 εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με δειγματοληψία ευκολίας (2.3)
- ✓ Σχεδιάστηκε και περιγράφηκε το δομημένο ερωτηματολόγιο 25 ερωτήσεων σε 6 θεματικές ενότητες (2.4)
- ✓ Περιγράφηκε η διαδικασία συλλογής δεδομένων μέσω Google Forms και η στατιστική ανάλυση με SPSS (2.5)

✓ Ολοκληρώθηκε το κεφάλαιο 3 Αποτελέσματα (περιγραφική και επαγωγική στατιστική ανάλυση)

Επόμενα βήματα

- Συζήτηση και ερμηνεία των ευρημάτων στο Κεφάλαιο 4.
- Συγγραφή συμπερασμάτων, περιορισμών, προτάσεων και παιδαγωγικών εισηγήσεων στο Κεφάλαιο 5.
- Περίληψη εργασίας

Κεφάλαιο 2: Μεθοδολογία Έρευνας

2.1. Αναγκαιότητα έρευνας, σκοπός έρευνας και ερευνητικά ερωτήματα

Διαμορφώθηκε ο σκοπός, οι στόχοι και τα ερευνητικά ερωτήματα. Έχει ήδη σχεδιαστεί το ερωτηματολόγιο της έρευνας και το πρώτο μέρος της μεθοδολογίας.

Η έρευνα εξετάζει πώς αντιλαμβάνονται οι εκπαιδευτικοί τη σημασία, την αποτελεσματικότητα και τα εμπόδια της επιμόρφωσης, σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο εκπαιδευτικό περιβάλλον. Στόχος είναι να διερευνηθεί ο ρόλος της επιμόρφωσης στην επαγγελματική ανάπτυξη και στη βελτίωση της διδακτικής πρακτικής, αλλά και να εντοπιστούν οι παράγοντες που ενισχύουν ή περιορίζουν την αποτελεσματικότητά της.

Η μελέτη αποσκοπεί επίσης στην καταγραφή δυσκολιών συμμετοχής και στις προτιμήσεις των εκπαιδευτικών ως προς τις μορφές επιμόρφωσης (διά ζώσης, εξ αποστάσεως, μικτή). Βασικά ερευνητικά ερωτήματα αφορούν: τη σημασία της επιμόρφωσης, τον βαθμό επίδρασής της στη διδασκαλία, τους παράγοντες αποτελεσματικότητας, τις δυσκολίες συμμετοχής και τις προτιμώμενες μορφές. Η συστηματική διερεύνηση αυτών των πεδίων συμβάλλει στον καλύτερο σχεδιασμό επιμορφώσεων και στην ενίσχυση της συνεχούς επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών.

2.2. Σχεδιασμός έρευνας

Η μελέτη υιοθετεί ποσοτική, συγχρονική ερευνητική προσέγγιση. Τα δεδομένα συλλέγονται σε μία χρονική στιγμή, με στόχο την «αποτύπωση» των στάσεων και απόψεων των εκπαιδευτικών σχετικά με την επιμόρφωση και τον ρόλο της στην επαγγελματική τους ανάπτυξη. Ο συγχρονικός σχεδιασμός κρίνεται κατάλληλος για τη μελέτη στάσεων και αντιλήψεων σε συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο.

Η επιλογή της ποσοτικής μεθοδολογίας αιτιολογείται από τη δυνατότητά της να παράγει δεδομένα που επιδέχονται στατιστική ανάλυση, να επιτρέπει τη διερεύνηση σχέσεων μεταξύ μεταβλητών (π.χ. δημογραφικά χαρακτηριστικά και απόψεις για την επιμόρφωση) και να διευκολύνει, σε κάποιο βαθμό, τη γενίκευση των ευρημάτων.

Παράλληλα, η ποσοτική προσέγγιση ταιριάζει με τον στόχο της μέτρησης στάσεων, συχνοτήτων και τάσεων σχετικά με την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.

2.3. Δείγμα

Το δείγμα της έρευνας αποτελείται από 100 εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Η επιλογή τους έγινε με τη μέθοδο της δειγματοληψίας ευκολίας, καθώς αξιοποιήθηκαν εκπαιδευτικοί στους οποίους η ερευνήτρια είχε άμεση πρόσβαση και ήταν πρόθυμοι να συμμετάσχουν. Η συγκεκριμένη μη πιθανοτική τεχνική επιτρέπει τη γρήγορη συγκέντρωση δεδομένων, γεγονός ιδιαίτερα χρήσιμο σε έρευνες που στοχεύουν στην καταγραφή στάσεων και απόψεων.

Αν και η δειγματοληψία ευκολίας δεν επιτρέπει πλήρη γενίκευση των αποτελεσμάτων στον συνολικό πληθυσμό των εκπαιδευτικών, κρίνεται κατάλληλη για τον σκοπό της παρούσας μελέτης, που εστιάζει στην επισκόπηση τάσεων και αντιλήψεων σχετικά με την επιμόρφωση.

2.4. Εργαλείο συλλογής δεδομένων

Ως εργαλείο συλλογής δεδομένων χρησιμοποιήθηκε δομημένο ερωτηματολόγιο, το οποίο κατασκευάστηκε με βάση τον σκοπό, τους στόχους και τα ερευνητικά ερωτήματα της μελέτης. Το ερωτηματολόγιο επιλέχθηκε γιατί αποτελεί διαδεδомένο εργαλείο στην ποσοτική έρευνα, επιτρέπει τυποποιημένη συλλογή δεδομένων, στατιστική επεξεργασία και σύγκριση απαντήσεων μεταξύ διαφορετικών συμμετεχόντων, ενώ παράλληλα διασφαλίζει ανωνυμία και μειώνει τον κίνδυνο επηρεασμού των απαντήσεων από τον ερευνητή.

Το ερωτηματολόγιο αποτελείται από 25 ερωτήσεις, οργανωμένες σε έξι θεματικές ενότητες: (α) δημογραφικά στοιχεία (φύλο, ηλικία, έτη υπηρεσίας, εκπαιδευτική βαθμίδα, προηγούμενη συμμετοχή σε επιμορφώσεις), (β) απόψεις για τη σημασία της επιμόρφωσης, (γ) συμβολή της επιμόρφωσης στη διδακτική πράξη, (δ) παράγοντες που καθορίζουν την αποτελεσματική επιμόρφωση, (ε) δυσκολίες συμμετοχής σε επιμορφωτικά προγράμματα και (στ) προτιμώμενες μορφές επιμόρφωσης. Στις περισσότερες ενότητες χρησιμοποιούνται ερωτήσεις τύπου κλίμακας Likert πέντε βαθμίδων, που επιτρέπουν τη μέτρηση του βαθμού συμφωνίας ή διαφωνίας με συγκεκριμένες δηλώσεις.

Στην αρχή του ερωτηματολογίου περιλαμβάνεται σύντομο ενημερωτικό σημείωμα-φόρμα ενημερωμένης συγκατάθεσης, όπου παρουσιάζονται ο σκοπός της έρευνας, ο εθελοντικός χαρακτήρας της συμμετοχής, η δυνατότητα αποχώρησης ανά πάσα στιγμή, η προστασία των προσωπικών δεδομένων και η χρήση των απαντήσεων αποκλειστικά για ερευνητικούς σκοπούς.

2.2. Διαδικασία συλλογής και ανάλυσης δεδομένων

Η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε ηλεκτρονικά, μέσω της πλατφόρμας Google Forms, στο χρονικό διάστημα από τον Οκτώβριο έως και τον Δεκέμβριο 2025..

Το αρχείο excel από Google Forms μπήκε στο SPSS και από εκεί και πέρα έγιναν δύο βασικά είδη ανάλυσης: περιγραφική στατιστική και επαγωγική στατιστική.

Παράλληλα, τηρήθηκαν οι βασικές αρχές δεοντολογίας της εκπαιδευτικής έρευνας: εθελοντική συμμετοχή, ανωνυμία, εμπιστευτικότητα των δεδομένων και χρήση των αποτελεσμάτων αποκλειστικά για ακαδημαϊκούς σκοπούς.

Κεφάλαιο 3: Αποτελέσματα

3.1. Περιγραφική Ανάλυση Αποτελεσμάτων:

Δημογραφικά χαρακτηριστικά συμμετεχόντων:

Φύλο

- 76% γυναίκες (n=76)
- 24% άνδρες (n=24)

Ηλικία

- 17% (n=17) ήταν 20–30 ετών
- 38% (n=38) ήταν 31–40 ετών
- 36% (n=36) ήταν 41–50 ετών
- 9% (n=9) ήταν 51+

Εκπαιδευτική βαθμίδα

- 67% πρωτοβάθμια
- 33% δευτεροβάθμια

Έτη προϋπηρεσίας

- 14% έως 5 έτη
- 38% 6–10 έτη
- 34% 11–20 έτη
- 14% 21+ έτη

Συμμετοχή σε επιμορφώσεις

- 69% είχαν συμμετάσχει τα τελευταία 5 χρόνια

Α. Απόψεις εκπαιδευτικών για τη σημασία της επιμόρφωσης

Βρέθηκε ότι οι εκπαιδευτικοί υποστήριξαν σε αρκετά υψηλό βαθμό ότι:

- η επιμόρφωση συμβάλλει στην επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών
- μέσα από την επιμόρφωση βελτιώνουν τις παιδαγωγικές τους δεξιότητες
- η συνεχής επιμόρφωση είναι απαραίτητη για την προσαρμογή στις αλλαγές της εκπαίδευσης

Αντίθετα, οι εκπαιδευτικοί υποστήριξαν σε μέτριο βαθμό ότι:

- οι επιμορφώσεις ενισχύουν την αυτοπεποίθησή τους ως εκπαιδευτικοί

Β. Απόψεις εκπαιδευτικών για τη συμβολή της επιμόρφωσης στη διδακτική πράξη

Οι συμμετέχοντες υποστήριξαν σε μέτριο βαθμό ότι:

- εφαρμόζουν νέες διδακτικές πρακτικές μετά από επιμορφώσεις
- η επιμόρφωση βοηθά στην καλύτερη αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία
- οι επιμορφωτικές δράσεις έχουν άμεσο αντίκτυπο στη μάθηση των μαθητών
- η επιμόρφωση συμβάλλει στη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ συναδέλφων

Γ. Απόψεις εκπαιδευτικών για τους παράγοντες αποτελεσματικής επιμόρφωσης

Οι εκπαιδευτικοί υποστήριξαν σε μέτριο βαθμό ότι:

- η επιμόρφωση είναι πιο αποτελεσματική όταν ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες των εκπαιδευτικών
- ο ρόλος του επιμορφωτή είναι καθοριστικός για την επιτυχία μιας επιμόρφωσης
- οι βιωματικές – πρακτικές δραστηριότητες αυξάνουν την αποτελεσματικότητα της επιμόρφωσης
- η υποστήριξη από τη διοίκηση του σχολείου ενισχύει τη συμμετοχή σε επιμορφώσεις

Δ. Απόψεις εκπαιδευτικών για τις δυσκολίες συμμετοχής σε επιμορφώσεις

Οι εκπαιδευτικοί θεώρησαν ότι μέτρια σημαντικά εμπόδια είναι:

- ο φόρτος εργασίας
- η έλλειψη χρόνου

Αντίθετα, μικρά εμπόδια θεωρήθηκαν:

- το κόστος συμμετοχής
- οι περιορισμένες ευκαιρίες επιμόρφωσης στην περιοχή

Ε. Απόψεις εκπαιδευτικών για τις προτιμώμενες μορφές επιμόρφωσης

Οι εκπαιδευτικοί προτίμησαν:

- δια ζώσης σεμινάρια σε μέτριο βαθμό
- εξ αποστάσεως επιμόρφωση σε αντίστοιχο βαθμό

Προτίμησαν σε ακόμη μικρότερο βαθμό:

- τη μικτή μορφή

Και σε μικρό βαθμό προτίμησαν:

- την αυτομόρφωση / διαδικτυακά μαθήματα

3.2. Επαγωγική Ανάλυση Αποτελεσμάτων:

Σχέση φύλου και απόψεων για την επιμόρφωση

Δεν βρέθηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές ανάμεσα σε άνδρες και γυναίκες σε καμία από τις μεταβλητές (απόψεις για σημασία, συμβολή, εμπόδια και μορφές επιμόρφωσης).

Σχέση ηλικίας και απόψεων για την επιμόρφωση

Οι ηλικιακές ομάδες δεν εμφάνισαν στατιστικά σημαντικές διαφορές στις στάσεις τους για την επιμόρφωση, τις δυσκολίες συμμετοχής ή τις προτιμώμενες μορφές επιμόρφωσης.

Σχέση εκπαιδευτικής βαθμίδας και απόψεων για την επιμόρφωση

Δεν διαπιστώθηκαν διαφορές μεταξύ εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ως προς τις απόψεις για τη σημασία, τη συμβολή, τα εμπόδια και τις μορφές επιμόρφωσης.

Σχέση ετών υπηρεσίας και απόψεων για την επιμόρφωση

Τα έτη προϋπηρεσίας δεν σχετίστηκαν στατιστικά σημαντικά με καμία από τις μεταβλητές που εξετάστηκαν (στάσεις, εμπόδια, μορφές επιμόρφωσης).

Σχέση συμμετοχής σε επιμορφώσεις τα τελευταία πέντε έτη και απόψεων για την επιμόρφωση

Η προηγούμενη συμμετοχή σε προγράμματα επιμόρφωσης δεν φάνηκε να διαφοροποιεί σημαντικά τις απόψεις των εκπαιδευτικών για την επιμόρφωση, τα εμπόδια ή τις προτιμώμενες μορφές επιμόρφωσης.

Συνολικά, δεν προέκυψαν στατιστικά σημαντικές διαφοροποιήσεις στις απόψεις των εκπαιδευτικών για την επιμόρφωση από κανένα δημογραφικό χαρακτηριστικό ή από την προηγούμενη συμμετοχή τους σε επιμορφώσεις, γεγονός που δείχνει ότι οι στάσεις τους παραμένουν ουσιαστικά ομοιογενείς.